

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18395

Θέμα 311^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 663-682**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΚΡ. Ὅστις δ' ὑπερβάς ἢ νόμους βιάζεται
ἢ τούπιτάσσειν τοῖς κρατοῦσιν νοεῖ,
οὐκ ἔστ' ἐπαίνου τοῦτον ἐξ ἐμοῦ τυχεῖν. 665
Ἄλλ' ὄν πόλις στήσειε, τοῦδε χρῆ κλύειν
καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια καὶ τάναντία.
Καὶ τοῦτον ἂν τὸν ἄνδρα θαρσοίην ἐγὼ
καλῶς μὲν ἄρχειν, εὖ δ' ἂν ἄρχεσθαι θέλειν,
δορός τ' ἂν ἐν χειμῶνι προστεταγμένον 670
μένειν δίκαιον κάγαθὸν παραστάτην.
Ἄναρχίας δὲ μείζον οὐκ ἔστιν κακόν·
αὕτη πόλεις ὄλλυσιν, ἧδ' ἀναστάτους
οἴκους τίθησιν, ἧδε συμμάχου δορός
τροπὰς καταρρήγνυσι· τῶν δ' ὀρθομένων 675
σώζει τὰ πολλὰ σώμαθ' ἢ πειθαρχία.
Οὕτως ἀμυντέ' ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις,
κοῦτοι γυναικὸς οὐδαμῶς ἤσσητέα·
κρεῖσσον γάρ, εἴπερ δεῖ, πρὸς ἄνδρὸς ἐκπεσεῖν,
κοῦκ ἂν γυναικῶν ἤσσονες καλοίμεθ' ἂν. 680
- ΧΟ. Ἡμῖν μὲν, εἰ μὴ τῷ χρόνῳ κεκλέμμεθα,
λέγειν φρονούντως ἂν λέγεις δοκεῖς πέρι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ὅστις δ' ὑπερβάς ... κάγαθὸν παραστάτην.****(Μονάδες 30)**

Αν όμως κάποιος αυθαιρετώντας ή παραβιάζει τους νόμους ή σκέφτεται (σχεδιάζει) να δίνει εντολές σε αυτούς που κυβερνοῦν, δεν είναι δυνατόν αυτός να επαινεθεί

από εμένα. Αλλά όποιον η πόλη εκλέξει άρχοντα, πρέπει να τον υπακούουν (όλοι) και για τα μικρά και για τα δίκαια και για τα αντίθετά τους. Κι εγώ θα μπορούσα να πιστέψω ότι ένας τέτοιος άνδρας θα είχε τη θέληση και να κυβερνά καλά και να κυβερνάται (καλά) και ότι στη θύελλα της μάχης θα έμενε δίκαιος και πιστός σύντροφος αν έχει παραταχθεί (δίπλα σε κάποιον).

2. Να εντοπίσετε στο παρακάτω κείμενο δύο ανακρίβειες και στη θέση τους να γράψετε το σωστό.

Η *χορηγία* ήταν η τιμητική λειτουργία, κατά την οποία ο *χορηγός* χρηματοδοτούσε την προετοιμασία του *Χορού*. Ο *χορηγός* διάλεγε τους ηθοποιούς που θα ερμήνευαν τους θεατρικούς ρόλους και συμμετείχε στην επιλογή των κριτών.

(Μονάδες 10)

α. Η *χορηγία* ήταν η τιμητική λειτουργία που **αφορούσε τα έξοδα για την παράσταση τραγωδίας και την οποία επωμίζονταν οι εύποροι πολίτες.**

β. Έργο του *χορηγού* – του εύπορου πολίτη, ο οποίος επωμίζόταν τη λειτουργία της *χορηγίας* - ήταν η **χρηματοδότηση της προετοιμασίας του χορού**. Εξασφάλιζε ακόμη τροφή για τους χορευτές και στέγη για τις πρόβες. Τέλος, φρόντιζε για χοροδιδάσκαλο και αθλητή και παράλληλα μεριμνούσε για την όλη σκευή των υποκριτών, των χορευτών και των βωβών προσώπων.

[Οι **ηθοποιοί** που θα ερμήνευαν τους θεατρικούς ρόλους επιλέγονταν από τον **επώνυμο άρχοντα**, ενώ οι **κριτές** εκλέγονταν **με κλήρο** μέσα στο θέατρο, από ένα **μακρότατο κατάλογο Αθηναίων πολιτών**, ο οποίος είχε συνταχθεί λίγες ημέρες πριν από τον δραματικό αγώνα.]

3. Να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό (Β' στήλη) και επίθετο (Γ' στήλη), απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμιά από τις λέξεις της Α' στήλης.

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ	Γ' ΣΤΗΛΗ
Λέξεις	Ουσιαστικά	Επίθετα
<i>βιάζεται</i>		
<i>νοεῖ</i>		
<i>τυχεῖν</i>		
<i>ἀρχεσθαι</i>		
<i>τίθησιν</i>		

(Μονάδες 10)

βιάζεται → βιασμός, απαραβίαστος
νοεῖ → νόημα, κατανοητός
τυχεῖν → επίτευγμα, καλότυχος
ἄρχεσθαι → άρχοντας, αρχικός
τίθησιν → θέμα, ευδιάθετος

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος